

ВІД РЕДАКТОРА

Минулого місяця головною подією в діабетології став 74-й конгрес Американської діабетичної асоціації (ADA), що відбувся в Сан-Франциско. Понад 16 тисяч учасників зі всього світу взяли участь у цьому грандіозному форумі. Ми постійно очікуємо нових напрямків в управлінні цукровим діабетом (ЦД). Які ж основні новинки були оприлюднені на конгресі? По-перше, це нові настанови з управління цукровим діабетом 1-го типу з новими цільовими рівнями глікованого гемоглобіну (HbA1c) для дітей. Наведені переваги ефективності й безпеки використання безперервного моніторингу глюкози для зниження рівня HbA1c у всіх вікових групах хворих. Що стосується нових рекомендацій ADA, то вперше визнано, що у дітей віком до 19 років слід досягати рівня HbA1c нижче 7,5 %. У попередніх настановах йшла мова про показники HbA1c нижче 8,5 % для дітей віком до шести років або 8,0 % для дітей віком 6–12 років і 7,5% — для підлітків. У той же час підкреслюється, що зазначені цифри були завищеними через побоювання гіпоглікемій (станом на 2005 р. попередні настанови ґрунтувалися на результатах DCCT, але без сучасних даних, отриманих при безперервному моніторингу глюкози). Саме тому ADA наполягає на суворішому контролі глікемії у цій віковій групі. Хоча нам добре відомо, що більшість хворих цілком задовільно себе почувають із дещо вищими рівнями HbA1c, але без частих епізодів гіпоглікемії.

Новинкою від компанії «Санофі» став тривалодіючий інсулін Тулґео. Цей препарат знижує ризик гіпоглікемічних подій протягом дня на 15 %, а вночі — до 31 %, про що свідчать результати третьої стадії досліджень, проведених у хворих на ЦД 2-го типу. Препарат поданий до затвердження у FDA й очікується для впровадження в клінічну практику у 2015 році.

Завжди цікаво дізнаватися, якому із нових пероральних цукрознижувальних препаратів слід віддавати перевагу при лікуванні хворих на ЦД 2-го типу. Увага на конгресі була прикута до препарату з групи нового класу, а саме інгібіторів натрій-глюкозного котранспортеру 2-го типу (SGLT2) — Invokana. Логотип цього препарату супроводжував учасників конгресу навіть на чартерних автобусах (як ззовні, так і всередині).

Тим часом не дремають і конкуренти. Повідомлено про позитивні результати другої фази досліджень препарату Remogliflozin як «найкращого серед SGLT2», оскільки хімічна структура Remogliflozin сприяє найкоротшій тривалості дії й відповідно більшій ефективності при меншій частоті побічних явищ. Зазначається, що інгібітори натрій-глюкозного котранспортеру 2-го типу мають певний потенціал і при ЦД 1-го типу.

Принципово новим видом лікування ЦД 2-го типу є застосування агоніста глюкагоноподібного пептиду-1 — Intarcia. Замість щоденних або щотижневих ін'єкцій інших препаратів цієї групи пацієнти вико-

ристовують помпу розміром із сірникову коробку, імплантовану під шкіру один раз на рік, що доставляє щоденну дозу активного інгредієнта Epenatide. Справді, уявіть зручність використання препарату для хворих! Залишається лише чекати 2016 року, коли планується його впровадження у практику.

Серед новинок компанії Novo Nordisk — нова ручка Levemir Flextouch pen як зручний спосіб введення пролонгованого інсуліну. Використання цієї ручки докорінно змінює традиційний спосіб введення інсуліну, воно відбувається шляхом простого натискання на кнопку, одноразова доза до 80 ОД. Цю ручку можна застосовувати впродовж 42 днів від початку користування, що на 2 тижні більше, ніж звичайний час використання інших ручок.

Приємно вразив розумний маленький продукт під назвою Vee («Бджола») від швейцарської компанії Vigilant. Це перший у світі прилад, який пов'язує інсулінову ручку із смартфоном. Хворий просто передає безконтактним способом інформацію про проведену ін'єкцію на смартфон із метою постійного контролю за своєю хворобою. До речі, Vee вже схвалена FDA.

Постійно вдосконалюються інсулінові помпи, проголошено про співпрацю в цьому напрямку компаній Medtronic і Sanofi. Нову систему безперервного моніторингу глікемії запропонували китайські спеціалісти.

Комбінація двох різних препаратів може допомогти хворим на ЦД 1-го типу хоча б частково повернути здатність виробляти власний інсулін. Так стверджує М. Халлер з Університету Флориди (США). Він порівняв свій підхід у лікуванні ЦД 1-го типу з грою в поліцейських і злочинців. М. Халлер шукає проблемні імунні клітини, що унеможливають власну продукцію інсуліну, знищує їх за допомогою ліків (тимоглобулін), розроблених для трансплантацій. Потім застосовується засіб Neulasta, створений для поліпшення якості життя хворих із деякими формами раку, щоб стимулювати продукцію нових імунних клітин. Сам дослідник (дитячий ендокринолог) пояснив, що таке лікування схоже на удар по кнопці перезавантаження імунної системи, адже ми намагаємося знищити «погані» імунні клітини й одночасно стимулювати клітини «добрі». Халлер лікував 17 дорослих хворих на ЦД 1-го типу впродовж двох тижнів змішаною терапією і спостерігав за ними впродовж року. Інші 8 пацієнтів отримували плацебо. До кінця року в пацієнтів після комбінованого лікування підвищилася здатність виробляти власний інсулін (збільшення кількості бета-клітин під-

шлункової залози). Це показує успіх тимоглобуліну в знищенні «поганих» імунних клітин й успіх Neulasta в стимуляції нових, здорових імунних клітин.

А тепер будемо очікувати ювілейного 50-го щорічного конгресу Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету (EASD) і нових можливостей реальної допомоги хворим на ЦД.

Вітання читачам зі столиці Грузії! Ця країна показала світу успішний приклад проведення реформ. На сьогодні в багатьох світових рейтингах (за рівнем боротьби з корупцією, за простотою ведення бізнесу тощо) вона перебуває серед лідерів. Приклад цієї країни повинен надихнути Україну, адже хіба ми не мріємо мати владу, яка була би здатною стрімко поліпшити життя українців?

За своє існування місту довелося пережити багато чого: панування персів, монгольську навалу та більшовиків, повстання та заворушення, розпад Радянського Союзу, затяжну кризу. Але на сьогодні Тбілісі розвивається шаленими темпами і є одним із найкрасивіших міст, куди щороку приїжджає величезна кількість туристів. Як можна не побувати у Старому Місті, де серед маленьких і таємничих вуличок, затишних колоритних двориків із балконами та цікавими магазинами панує справжня гостинна грузинська атмосфера? Поряд — Міст Миру, що з'єднує береги Кури. Він побудований за італійським проектом, обладнаний тисячами ламп і дуже красиво виглядає вночі. Мешканці Тбілісі сприймають цей міст без особливого ентузіазму, адже він не занадто вписується в архітектурний ансамбль міста. А нам сподобався...

Коли вже здавалося, що побачили і спробували все, випала можливість відвідати казкове свято життя — традиційне грузинське застілля. Це видовище не порівняти з жодним іншим! П'янки вина ллються рікою, пристрасні грузини виконують запальні національні танці, сплітають у химерні пісенні візерунки тенори і баритони. Співають про неприступні гірські вершини, зелені береги, аквамаринове море, високе блакитне небо, вічне кохання та свободу. Ви не розумієте ані слова, просто відчуваєте...

Літо не зважає на жодні політичні та економічні негаразди — воно завжди приходиться за розкладом, поліпшуючи настрій і пробуджуючи в кожному з нас потяг до подорожей. Бажаю читачам приємного відпочинку, більше побути з родиною, приділити більше уваги дітям і подарувати близьким справжню радість.

Головний редактор
професор Володимир Іванович ПАНЬКІВ ■

